

2018. év Hősök napjára

Kobela Nóra Fanni összeállítása 2009-ben

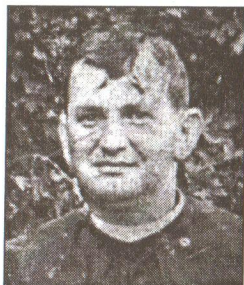
*A VÖRÖS RÉMURALOM
GONOSZ NAPJAIBAN
1919. MÁJUS 4. -ÉN
DÉLELŐTT 11 ÓRA TÁJBAN,
AZ ÁTVONULÓ TERRORCSAPAT
EGYIK ELVETEMÜLTJE,
HÁROM PUSKALÖVÉSSEL MEGÖLT
KÉT KATOLIKUS MAGYAR PAPOT,
KÓSA JÓZSEF PLÉBÁNOST ÉS
HORNYIK KÁROLY KÁPLÁNT.
A VÉRÜKKEL MEGSZENTELT
IRODÁNAK FALÁBA ILLESZTETT
ÉS ÉRCBE ÖNTÖTT SZENT
EMLÉKEZÉS DICSÉRJE HITVALLÓ
VÉRTANÚSÁGUKAT ÉS HIRDESSE
A MAGYAR FELTÁMADÁST.
EZ EMLÉKJELET A JÁSZKARAJENŐI
RÓMAI KATÓLIKUS HITKÖZSÉG
EMELTETTE SZENT KEGYELETTTEL
AZ 1929. ÉVBEN.*

Az események:

Kósa József

jászkarajenői plébános

1919 tavaszán már a Tiszánál állt a román hadsereg, azzal a céllal, hogy a kommünt megbuktassa. Május elején futótűzként terjedt a faluban, hogy a románok hamarosan megérkeznek.

A rettegés pillanataiban valaki kitette a fehér zászlót a templomtorony ablakába: ami a megadást jelképezte a románok előtt.

A román csapatok előtt azonban Szamuely különítményének büntető osztagai csörtettek végig a falu utcáin.

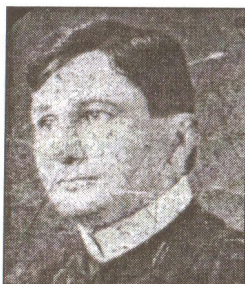
Szrimák Antal borbélymester tudomására jutott, hogy a plébánost azzal vádolják, ő tette ki a fehér zászlót a toronyba. Szrimák borbély azonnal elküldte fiát, hogy értesítse erről a vádról a plébánost. A fiú átadta az üzenetet a gyóntatószékben, s arra kérte mind a két lelkészt, azonnal hagyják el a falut, mert életük veszélyben forog.

Kósa József válasza az volt: „Semmi részem nincs az ellenem felhozott vádakban, nem megyek sehová”

Május 4.-én a szentmise elmondása után a direktórium elnöke magához hívatta a plébánost a községházára, aki onnan visszatért az irodájába.

Ezután érkezett meg a plébániára Szamuely terrorcsapatának egyik tagja, a

Dobák nevezetű Lenin-fiú. Fegyvert rántott és Kósa József plébánost fejbe lőtte.

Hornyik Károly
káplán

Hornyik Károly káplán az iroda melletti szobában tartózkodott, s a dörrenést hallva azonnal átsietett a mellette lévő helységbe. Látna az összeesett plébánost, melléje térdelt, s azonnal a feloldozás szavait mondta fölötte.

Dobák visszalépett a folyosóról és a káplánt hasba lőtte. A találat nem volt halálos, így a Lenin fiú még egyszer rálőtt a káplánra.

Így nyerte el a két ártatlan lélek a vértanúság koronáját 1919.

május 4.-én

a jászkarajenői plébánián.

Nyilvános temetésük csak a kommün bukása után lehetett.

Mindketten a

KECSKEMÉTI SZENTHÁROMSÁG TEMETŐBEN

nyugszanak.

Emlékezetük:

1920-ban a két lelkész emlékére táblát állítottak a plébánia falára, amit 1944-ben az orosz csapatok közeledésének hírére le kellett venni és elásták a templom kertjében.

1966-ban „Jászkarajenő egyháztörténete és vértanú papjai” címmel Deák József c. esperes-plébános kiadványt jelentetett meg.

1989-ben találták meg az emléktáblát, kertásás közben.

1990-ben ismét visszahelyezték méltó helyére, a plébánia falára.

A két vértanú pap emlékét megőrizték az egyházmegyében szolgáló papok, de híveik sem feledkeztek meg róluk.

A helyi história Domus a falu főterét Kósa Józsefről nevezte el.

Szentirmai Jenő a jászkarajenői plébánia falán elhelyezett emléktábla avatásakor így emlékezett:

„Szerette és becsülte őt Jászkarajenő népe. Olyan ember volt, aki tudta minden helyzetben, hogy mi a teendő. Csakis azt nézte, hogyan kellene összefogni, előre haladni. Békeidőben iskolát épített, már 1913-ban oda és a templomba bevezettette a villanyt. Amikor a háború kitört, meleg ruhát gyűjtött a fagyoskodó katonáknak, adományokat a hadirokkantaknak, vakoknak. Ingyen konyhát nyitott itt a faluban, az éhezőknek. Csak segíteni akart mindenkinek, ártani senkinek sem.”

2009 pünkösd szombatján – a vértanúk 90. évfordulóján – ünnepi misét celebráltak lelük üdvéért. Egyben ezen a napon indult útjára Kósa József és Hornyik Károly **BOLDOGGÁ AVATÁSI KÉRELME** a Pápai Szentszék fele.

Életútjuk:

Kósa József 1878. február 24.-én született Kecskeméten.
Középiskoláit itt végezte, majd Vácott teológiát tanult.1900.
június 24-én pappá szentelték. Káplán volt Nógrádverőcén,
Palotáson, Jászkarajenőn, Mindszenten, Csongrádon, Félegyházán
/Új/és Kiskundorozsmán.
1918-ban lett jászkarajenői plébános.

Hornyik Károly 1889. január 5.-én, Csongrádon született.
Gimnáziumi tanulmányait Kecskeméten, Kiskunfélegyházán és
Vácott végezte. Pappá szentelték 1911. december 15-én. Káplán
volt Püspökszilágyon, Nagykátán, Szegváron, Kiskundorozsmán és
Sződön.
1914-1916-ig Pusztavacsi adminisztrátor volt.
1916-1917-ben a mezőtúri állami elemi iskolában hitoktató.
1917-1918-ban káplán volt Kókán. 1918-ban tábori lelkész,
majd 1919-ben jászkarajenői káplán volt.

Üzen a homok

*Nem vesznek el a lábnyomok,
Versek... mert üzen a homok.
Pusztaszél szárnyán dallamok,
Viszi a szél, üzen a homok...*

Kovács I. József

Irodalom: dr. Beer Miklós váci püspök
Kiadvány
Vác, 2008